No. 1120 Zaterdag 10 Juni 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaí

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 2 Juni.

PINKSTEREN.

Dat was een merkwaardige morgen, de eerste Pinkstermorgen te Jerusalem! Van alle kanten der stad, door straten en stegen, langs pleinen en markten, uit paleizen en hutten stroomde eene onstuimige menigte volks naar één punt der stad. Wat was er gaande? Waarheen spoedde die machtige stroom? Niemand wist het te zeggen. Daar was een geluid gehoord, een geheimzinnig geluid, gelijkend op een hevig opkomenden storm, daar was eene kracht gevoeld, en die kracht dreef de menigte naar de plaats, waar het geluid gehoord was. Duizenden en nogmaals duizenden waren bijeen. Waarvoor? Dat wisten zij niet. Daar verschijnt op eene verhevenheid vóór het huis, waar het geluid gehoord was, een man. Met een machtig gebaar gebiedt hij stilte en de menigte, een oogenblik te voren nog zoo woelig en onstuimig, zwijgt. Wat zal die man daar, hun te zeggen hebben? Wie is hij? Geen beroemd redenaar, geen geleerde, wiens naam de wereld vervult. Neen, 't is een ongeletterde visscher, een der elf, die sinds de verrijzenis huns verachten en ter dood gebrachten Meesters, zich verborgen hadden uit vrees voor vervolging.

Toch luistert men, als over de hoofden en in de harten weerklinkt: „Joodsche mannen, en gij allen, die te Jerusalem woont!" En te midden eener hoorbare stilte verwijt hij hun, dat *zij* het zijn, die Jesus den Nazarener ter dood gebracht hebben, dat God échter dienzelfden Jesus van den dood heeft opgewekt, en dat zij, die Hem eens ter dood brachten, nu verplicht zijn Hem als hun God en hun Messias te erkennen. „Doet boetvaardigheid en ieder van U worde gedoopt in den naam van Jesus Christus tot vergiffenis uwer zonden." En zoo machtig klonk het woord des Galilleeschen visschers, dat drie duizend menschen geloofden in den Heer Jesus. Dat was het eerste begin, de grondslag der Kerk.

Maar waarvandaan die kracht? Was het menschelijke macht of wetenschap of welsprekendheid, die zulke wonderen werkte? Neen, 't was de kracht des H. Geestes, die in Petrus en zijne medeapostelen en in de menigte werkte. „Gij zult gedoopt worden met den H. Geest na niet vele dagen" had de Heer aan zijne Apostelen voorspeld.

Heden had de vervulling dier belofte plaats. Gelijk een mensch, die gedoopt werd, eertijds geheel en al in 't water werd gedompeld, zoodat het water hem van alle zijden omgaf, zoo omgaf de H. Geest de Apostelen; meer nog; Hij doordrong hunne zielen en verlichtte die door de stralen zijner genade. Die genade bleef niet verborgen, maar als een brand ging zij uit over Jerusalem en ontvlamde de harten der menigte.

Als een machtige bazuin klonk het woord der Apostelen en zij, die een oogenblik te voren nog ruwe onwetende, vreesachtige visschers waren, zij traden moedig op en begonnen vreemde talen te spreken. Petrus en Andreas, beiden Galileers van geboorte en tongval, spraken in de taal van Meden en Perzen, Joannes en Jacobus spraken de taal van Cicero en Demosthenes, die zij nooit te voren hadden geleerd.

Waar is op aarde de leermeester, die aan een leerling in een oogenblik eene taal leert, waarvan hij nooit te voren gehoord heeft? Met boeken en leermeesters heeft men jaren en jaren noodig om eene *vreemde* taal, ja, zijne *eigene* moedertaal grondig te leeren en deze onwetende mannen kennen op een oogenblik de moeilijkste talen van Griekenland en Latium. O wondere kracht Gods, o werk des H. Geestes, hoe onbegrijpelijk is uwe macht!

Wel spotte de lichtzinnige wereld, die altijd dezelfde was en is: „die mannen zijn vol van zoeten wijn!" maar zij wist niet, welk kracht in de Apostelen werkte. Ja, zij waren vol van zoeten wijn, maar niet van dien, welken de aardsche wijnstok voortbrengt, maar vol van den zoeten wijn des H. Geestes, die eertijds door de profeten sprak en nu in de apostelen de volheid zijner onmetelijke, gistende en bruisende kracht bereikte!

Dezelfde H. Geest leeft en werkt nog heden in de H. Kerk. Zijne kracht is niet verminderd, Hij troost en verlicht en sterkt. Als gij ooit u voeldet aangespoord om kuisch en zuiver te leven, als gij u voeldet getrokken tot deugd en gebed, weet gij, wie dan in uw werkte? Dezelfde H. Geest, die de Apostelen bezielde. Hebben in den loop der tijden niet duizenden Maagden de schitterendste vooruitzichten in de wereld vaarwel gezegd en aan de nederigheid in den dienst des Heeren de voorkeur gegeven? Wie spoorde zoo menige christelijke maagd aan, om zieken en armen te dienen in de verpestende lucht der gasthuizen? Wie gaf aan zoo menig christelijk jongeling in, om dierbare ouders en vaderland te verlaten en in onbekende woestijnen en afgodische landen voor Christus en zijne H. Leering te sterven als martelaar of als slachtoffer van ziekte en vermoeienis? Overal ter wereld heerscht onrecht en bedrog en 's menschen hart is van nature tot rijkdom getrokken. Toch verkiezen duizenden en duizenden ook heden nog de armoede van Christus tot hun deel! Wie geeft hun in? Wie geeft hun kracht om het vol te houden jaren en jaren, ja een geheel menschenleven lang? Dezelfde H. Geest, die over de Apostelen neerdaalde. Ja, gesterkt door dien Geest kan de mensch den strijd aanvaarden en volhouden tegen de geesten der duisternis en door het gebed, waarvan de H. Geest de Gever is, den duivel binden, dien duizende mannen met geen ijzeren ketenen zouden kunnen weerhouden. Dat alles werkt één en dezelfde Geest, die in ons woont.

Bereken eens, hoevele Christenen hier op Curaçao zijn; in ieder dezer Christenen werkt de H. Geest door zijne inspraken en genaden, *Hij is in ons midden*, zegt de Profeet, van ieder onzer weet Hij alles, onze gedachten, onze verlangens, onze voornemens en plannen. Dat is reeds iets groots, al betreft het maar 30.000 zielen. Maar denk nu eens, dat dezelfde Geest zoo leeft en werkt in alle Christenzielen der Antillen, van Noord- en Zuid-Amerika van Europa, Azië, Afrika.

De menschen mogen in de groote steden wemelen en ontelbaar zijn, zij mogen zich verbergen in de diepste holen der aarde, heenijlen over bergen en zeeën, de H. Geest beschijnt, verlicht, verwarmt ze, en spoort ze aan ten goede; in de eenen werkt Hij meer, in de anderen minder. Verbeeld u de Bisschoppen en priesters en diakenen der geheele wereld; in hen werkt de H. Geest in overvloedige mate; verbeeld u alle kloosterlingen en maagden van duizend verschillende orden, aan allen schenkt Hij zijne genaden; aan allen geeft Hij kuischheid, aan de eenen christelijke liefde en opoffering, aan anderen verachting der aardsche goederen, den zondaren berouw, den priesters invloed op de zielen, den

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

VIII.

Een reisje naar Bonaire en Aruba in vroeger jaren.

Weldra zullen, door de nieuwe stoomverbinding, die 1 Juli a. s. geopend wordt, de jeremiaden over de vervelend ellendige, eindelooze reizen van Curaçao naar de beide zustereilanden, tot het verleden gaan behooren.

Hij, die slechts per stoomboot of spoor gereisd, of nimmer zijn geboortegrond verlaten heeft, kan zich moeilijk een denkbeeld vormen van al de miseries en wederwaardigheden van die met recht beruchte reisjes per zeilschip.

Evenmin als men in Holland er nu nog aan denkt een tocht per trekschuit te ondernemen, al even weinig verdient onze interkoloniale gouvernementsschoener tot de *moderne* communicatiemiddelen gerekend te worden. Er bestaat groot gevaar, dat het nageslacht den lateren geschiedschrijver van een anachronisme zal beschuldigen, wanneer het eens zal lezen, dat in onze Hollandsche Kolonie tot *in het vijfde jaar der XX*ste *eeuw* het *passagiers*vervoer van *gouvernementswege per zeilschip* is in stand gehouden.

Vooral de heenreis naar Bonaire en meer nog de terugreis van Aruba spanden de kroon. De eerste, een afstand van 40 mijlen nam minstens 18 uren, soms tot 30 uren in beslag, de tweede, een afstand van 60 mijlen, werd eerst in 2, soms in 3 dagen ten einde gebracht.

En toch, hoezeer is de toestand verbeterd en betrekkelijk gunstig geweest, sinds de paketschoener *Gouverneur van Heerdt* werd in de vaart gebracht, die meer speciaal voor passagiers was ingericht, en sinds de laatste 2 jaren zelfs alle geriefelijkheden bezat, die bij mogelijkheid op een klein zeilschip slechts konden aangebracht worden. Doch het scheen, alsof de reizigers voor al die geriefelijkheden telkens door de steeds langere reis moesten boeten.

Zij, die geen zeeman van beroep, maar voor hun zaken of ambtshalve eenige malen 's jaars tot zulk een reisje verplicht waren, vooral in den tijd, vóórdat de *Gouverneur van Heerdt* de honneurs waarnam, kunnen van ondervinding meespreken. Misschien meer dan iemand anders, hebben de EE. Zusters van *Welgelegen*, voor zoover zij werkzaam waren aan de bijzondere scholen op de eilanden, ellenden zonder tal op die reizen ondervonden. Onverbiddelijk vast moesten zij minstens tweemaal 's jaars het veege lijf aan die krotten van schuiten toevertrouwen. Meestal ontbrak op dergelijke vaartuigen een kajuit, dikwijls waren zij volgeladen met zout, houtskool, geitenvellen of dividivi, waarboven zij de stramme leden konden uitstrekken, nu eens geblakerd en geroosterd door de zon, dan weer afgespoeld door een kletterende regenbui, of een onverwachte stortzee, een ander maal doortrokken van de pekel der zoutzakken of bestoven en berookt door de houtskool. Reisjes op die wijze waren meer regel dan uitzondering. Voeg daarbij, dat aan sommige soeurs tot 20, anderen tot 40, een harer tot zelfs 63 maal het genot van zoo'n vacantiereisje te beurt viel.

Op verschillende plaatsen van zijn *Reizen in West-Indië* heeft Ds. G. B. Bosch, die meermalen tusschen de jaren 1820 en 1830 dienstreizen naar Bonaire en Aruba ondernam, zijne *Erlebnisse* opgeteekend, die in deze dagen, nu er een keerpunt komt in de communicatie tusschen deze eilanden, meer actueel mogen heeten.

REIS NAAR BONAIRE.

(II. bladz. 272.) „Toen eens de kommandeur van dit eiland (Bonaire) op Curaçao was, gaf hij mij te kennen, dat er eenige zaken, mijne bediening betreffende, te verrichten waren en stelde mij voor, met hem derwaarts te gaan. Ik nam met genoegen en onder goedkeuring van den Gouverneur dit voorstel aan en vertrok daarheen op den 11n. October 1822............ Met een Gouvernementsschoener zeilden wij den oostelijken hoek om en daar Bonaire niet beneden- maar boven-

Bisschoppen wijsheid, den martelaren standvastigheid, den leeraren wetenschap, den biechtvaders licht, den predikers overtuiging, den Paus onfeilbaarheid, aan de Kerk onvergankelijkheid! O Kracht des H. Geestes, wat zijt gij groot, als wij U zoo beschouwen!

Als tegen eene menschelijke instelling het honderdste gedeelte van het geweld gebruikt was, dat tegen de H. Kerk is aangewend, waar zou die instelling zijn? Maar de poorten der hel vermogen niets tegen de kerk, omdat de H. Geest in haar leeft en werkt.

Toen de H. Kerk nog slechts een klein vonkje was, konden keizers en koningen het niet uitdooven, ook niet door stroomen van bloed, hoeveel minder nu, nu de H. Geest dat vonkje heeft aangeblazen tot een brand, die de heele wereld overdekt. Toen zij nog slechts een teeder plantje was, kon al het geweld der vervolging haar niet vertreden, hoeveel minder nu, nu de H. Geest het heeft doen opgroeien tot een reuzenboom, die de heele wereld met zijne takken overspreidt?

Kom, dan heden opnieuw over ons, o groote H. Geest, kom Gever aller Gaven, kom allerzaligst Licht, kom, hoogste Troost, en vervul de harten uwer getrouwen! Zoo zij het!

DIVI-DIVI.

(*Vervolg.*)

Wijze van toepassing der bespuitingen

De beschreven mengsels moeten zóó op de planten gebracht worden, dat bladeren, takken en stam er volkomen mee worden bedekt, doch slechts in een dun laagje. Om dit te verkrijgen, moet gebruik gemaakt worden van een speciaal soort spuiten, zoogenaamde „pulverisateurs." Bij deze worden de oplossingen onder sterken druk door een smalle opening gespoten, zoodat zij in uiterst fijne druppels verdeeld worden en als een stofregen op de planten terecht komen.

Kleinere pulverisateurs van een inhoud van 16 tot 20 L. kunnen door één man op den rug gedragen worden. Terwijl hij met de eene hand pompt, richt hij met de andere de spuit op de boomen.

Heeft men echter veel te bespuiten of zijn de boomen van groote afmetingen, dan kan men de mengsels in een ton op een lagen wagen door de plantages heen vervoeren en in de ton een pomp plaatsen, die, al naar de grootte, door één of door twee mannen bediend wordt, terwijl een of meerdere anderen de boomen bespuiten.

Onder de firma's, die bekend zijn als leverende pulverisateurs van uitstekende constructie, kunnen genoemd worden: The Deming Company, Salem, Ohio (U. S. A.) en The Goulds Manufacturing Company, Seneca Falls, N. Y. (U. S. A.).

Men dient er echter op te letten, spuiten en pulverisateurs te kiezen, geschikt voor het bespuiten met mengsels, waarin petroleum voorkomt; deze zijn n.l. van een eenigszins ander maaksel dan die, welke gemaakt zijn voor de toepassing van Bouillie Bordelaise of andere mengsels, welke geen petroleum bevatten. Voor ons doel moeten dus de speciale petroleum pulverisateurs gebruikt worden; o. a. zijn aan te bevelen:

The Weed Kerosene Sprayer The Succes Kerosene Sprayer	van de Deming Company.
Goulds Kerowater Sprayer Goulds Knapsack Kerowater Sprayer	van de Goulds Company.

Bekende firma's op dit gebied zijn verder:

Carl Platz, Ludwigshafen am Rhein.
Morril & Morley, Harbor, Michigan, U. S. A. Field Force Pump Company, Elmira, N. Y., U. S. A.

De prijscouranten geven verder over de bijzonderheden van spuiten en bijbehoorende ingredienten alle gewenschte inlichtingen.

Wil men succes van de bespuitingen hebben, dan dient men in de eerste plaats te zorgen, *dat alle takken en twijgen tot in hun uiterste toppen en ook de stam van alle kanten bespoten worden.* Blijft één enkel takje onbespoten en worden de schildluizen, die er zich op bevinden, gespaard, dan kunnen zij zich van hieruit weer over den geheelen boom verspreiden en is alle moeite vergeefsch geweest.

Een geoefende bespuiter heeft ongeveer 5 Liter noodig voor de behandeling van een jongen boom, niet ouder dan 7 jaar, voor oudere boomen is meer noodig. Met een pulverisateur, die 16 à 20 L. bevat, kan reeds een boom van vrij groote afmetingen (b v. van de afmetingen van een grooten cacaoboom) bespoten worden.

In de tweede plaats zal men zelden met éénmaal bespuiten de schildluizen geheel vernietigen. Allicht zullen hier en daar onder het beschuttend schild van het moederdier enkele jonge dieren blijven leven en tengevolge van hun snelle vermenigvuldiging kan dan na korten tijd de boom weer overdekt zijn met schildluizen.

Daarom is het steeds noodig één week na de eerste bespuiting een tweede bespuiting toe te passen; en heeft men te doen met boomen, die in sterke mate zijn aangetast, dan zijn drie of zelfs vier bespuitingen, met tusschenpoozen van één week, noodig.

Natuurlijke vijanden van de schildluizen.

Het is van belang, hierover eenige bijzonderheden mede te deelen, omdat het in enkele gevallen gelukt is, door invoering van zulke vijanden of door hun vermenigvuldiging in de hand te werken, de schildluizen te bestrijden.

In de eerste plaats moeten de zoogenaamde „lieveheerbeestjes" en hun larven genoemd worden. (door de Duitschers "Marienkäferchen", door de Engelschen „ladybirds" genoemd). Vooral hebben in Amerika, bij de bestrijding van de *zwarte schildluis* (*Lecanium oleae*) en de *gegroefde schildluis* (*Icerya purchasi*) een paar soorten „lieveheerbeestjes" een belangrijke rol gespeeld, zooals wij hieronder nog nader zullen meedeelen

Het is in het belang van den planter, deze schildluisvijanden steeds te sparen. Indien zij in groot aantal op een boom voorkomen, is het ongewenscht, zulk een boom te bespuiten.

Er zijn nog andere insecten, die op schildluizen azen, zooals sommige sluipwespen en de larven van eenige vliegensoorten, maar het zou ons te ver voeren, deze alle te vermelden.

Panama-Kanaal en Europeesche West-Indische Koloniën.

Onder dezen titel vonden wij in de Mail-editie van *Het Vaderland* van Vrijdag, 12 Mei No. 19. het volgende belangrijke artikel. Wij meenen onzen lezers, een dienst te doen het hier te reproduceeren:

„Den 8n. April hield de vice-admiraal der Amerikaansche marine, George W. Melville, een redevoering te Philadelphia, in de Amerikaansche Academie voor Politieke Wetenschap, over de Amerikaansche politiek, die noodzakelijk zou moeten voortvloeien uit het feit, dat Amerika het Panamakanaal zal graven en dus eventueel zal moeten verdedigen. Hij verklaarde, dat het urgent was, dat de Unie gebieduitbreiding verkreeg voor strategische doeleinden. De Unie moet er, volgens hem, ernstig naar streven om langs vredelievenden weg in het bezit te komen van elk strategisch punt in de Caraïbische zee, dat nu behoort aan een Europeesche Mogendheid, en dat van gewicht kan zijn voor de militaire verdediging van den nieuwen, inter-oceanischen waterweg.

Ware elk West-Indisch fort of maritiem station, dat thans een bedreiging kan zijn zoo lang het in handen is van een Europeesche Mogendheid, bezet of ontmanteld door de Vereenigde Staten, dan is de zeemacht dezer groote Republiek, versterkt als ze wordt volgens 't vlootprogram van Roosevelt, sterk genoeg om het op te nemen tegen elke Mogendheid, mits de Amerikaansche oorlogsschepen behoorlijke steunpunten bezitten op de Caraïbische en op de Amerikaansche Noord-Atlantische en Noord-Pacifische kusten.

Om dit programma uitvoerbaar te maken, meent de Amerikaansche vlagofficier, dat het noodzakelijk is om te trachten de Philippijnen te ruilen met de West-Indische eilanden, die behooren aan Engeland, Frankrijk en Nederland, die reeds bezittingen hebben in het verre Oosten. Alleen de Deensche Antillen zullen door Amerika aangekocht moeten worden tegen contanten; de Antillen der andere Mogendheden kunnen, volgens deze Amerikaansche beschouwing, wel worden gekregen door ruil tegen deelen der Philippijnen.

De redactie van *Harper's Weekly*, (22 April), geeft, naar aanleiding van Melville's beschouwingen, eenige bedenkingen ten beste, die ons zeer merkwaardig voorkomen. In de eerste plaats, meent het blad, dat het onzinnig zou zijn om de Britsche Antillen te koopen en in Engelsche handen te laten de Bahama- en Bermuda-eilanden, Britsch-Honduras en Britsch-Guiana. Evenzeer zou 't doelloos zijn om de Fransche en Nederlandsche Antillen te koopen, tenzij Amerika bereid was, om ook Cayenne en Suriname aan te koopen. Maar door den aankoop dezer Guiana's zou Amerika, Venezuela en Brazilië tot buren krijgen en ten allen tijde zou men grensquaesties krijgen met deze republieken. Maar *Harper's* heeft nog een zwaarwichtig bezwaar. De openbare meening in de Vereenigde Staten zou nimmer toelaten, om de Philippinos *tegen hun wil* over te doen aan een Europeesche Mogendheid. Nu acht het blad het *zeer* mogelijk, dat de Philippinos door een volksstemming een overdracht van hun eilanden aan Engeland zouden rectificeeren, maar het is nagenoeg zeker— zegt het blad—dat zij zouden wei-

---

winds, d. i. Oostelijk van Curaçao ligt, werd de boeg van de schooner, zooveel mogelijk tegen den wind gezet en de zeilen scherp aangebrast. Zoo tegen wind en stroom opwerkende, is het dezelfde boodschap, welke ieder zeereiziger, als het *voor* of *van* wind gaat, zoo dikwijls hoort uit den mond van den kapitein of stuurman aan den roerganger: „*vol en bij*, hoor je!" dat wil zeggen: de roerganger moet het vaartuig goed tegen den wind inhouden, echter zóó, dat de zeilen steeds vol blijven van den wind, die bij of zijdelings invalt, anders mist men een goede vaart, en men staat bloot, om *een uil te vangen*. Dit laatste heeft plaats, als men niet genoeg oog in het zeil gehouden heeft en den wind, door al te scherp bij denzelven te sturen, aan den anderen kant van het zeil heeft laten komen; alsdan moet het vaartuig geheel door den wind gebracht worden, hetgeen op een schip met vele zeilen moeite veroorzaakt en een eind wegs doet verliezen."

„De stroom liep toen niet sterk; met iederen gang, dien het vaartuig deed, hadden wij een stuk op de zuidzijde van Curaçao gewonnen. Het hield lang mijn opmerkzaamheid bezig, naar de punt van het land te zien, waar het vaartuig, van den anderen boeg terugkeerende, zou terecht komen; zulks te doen, bewaarde mij tevens van spoedig zeeziek te worden; want, als ik mij niet bedrieg, dan moet het in 't oog houden van land, als in 't eenigst voorwerp, dat zich niet beweegt, eenigszins helpen ter verlichting der zeeziekte. Tegen den avond echter moest ik, aan de oostpunt van Curaçao, komende, welke door een kanaal van 6 mijlen van Bonaire gescheiden is, den tol aan de zee betalen en ongesteld worden, dewijl wij het land verlieten en daarmede het *slecht water*, en nu een grootere deining van het noorden uit de volle zee tegen het vaartuig kregen.

Ik sprak daar van *slecht water*, dit is — het zij ter voorkoming van alle misverstand gezegd, — een zeemansterm, zooveel beteekenende als water, dat niet veel beweging en golving heeft, dat effen vlak en stil is, afkomstig van slechten, gelijk maken."

„Het slapen dien nacht was zoo onrustig en zoo vol droomen, alsof ik des avonds aan een groot soupé deelgenomen had; maar toen ik in den vroegen morgenstond ontwaakte, bevond ik mij hersteld, want het vaartuig was weder in *slecht water* en wel dicht onder den wal van Bonaire, die aan de zuidzijde van dit eiland *zeer schoon is*. Nu zal de lezer misschien denken, dat die zuidwal zeer bevallig en fraai is, doch ik kan niet zeggen, dat dit het geval is. Dat *schoon* is weder een der zeetermen;...... dat woord *schoon* dan duidt in den zeemansstijl aan, dat die kust zonder zandbanken, klippen of draaikolken is, en men dezelve veilig kan naderen, zonder ongelukken te krijgen.

De zuidzijde van Bonaire is dan zóó *schoon*, dat men van het vaartuig met een steen op den wal werpen, ja, bij manier van spreken, met een grooten stok van hetzelve daarop springen kan."

„Wij voeren langs dezen zuidkant voort, en waren reeds het grootste gedeelte van het land voorbij, zonder, dat zich eenig teeken vertoonde, dat deze plaats bewoond werd en zonder dat ik eenig levend bewerktuigd wezen gezien had. Het met kreupelhout en *cactus* beplante lage land, wordt door niets afgewisseld dan door heuvels, die landwaarts in, hooger worden."

„Eindelijk kwamen wij ten anker op een reede aan denzelfden zuidwal, nabij een ander klein en zeer laag eiland *Klein-Bonaire* genaamd. Wij waren toen juist 24 uren op de zee geweest, hetwelk een gewone reis is, dewijl men bij een sterker loopenden stroom, [die hier echter zelden zoo hevig is als bij Aruba,] de haven van Curaçao niet verlaat; terugkeerende, van stroom en wind af, besteedt men er doorgaans 8 uur over."

„Hier op de reede van Bonaire verbeelde ik mij, Curaçao te zien, toen het, voor twee eeuwen door onze voorouders in bezit werd genomen. Langs een dor, eenzaam en akelig strand, waar men niets hoort, dan het eentoonig gekabbel van het water en het ratelen der zeekoralen, die met iedere aan het strand eindigende golf bewogen worden, ziet men eenige ver van elkander liggende huizen, in welker midden een klein fort staat, met vier stukken geschut voorzien, waar de kommandeur zijn verblijf houdt en dat tot een bewaarplaats dient van de landsgoederen. Op het strand waren eenige cano's getrokken, die tot de visscherij gebruikt worden en nabij den oever lagen twee kleine vaartuigjes, zonder menschen van boord, voor hun ankers heen en weer te slingeren."

"Het eenigste sieraad, dat bij dit ongunstig gezicht het oog vervroolijkte, was de schoone, driekleurige Nederlandsche vlag, die aan het fort waait en zij deed zien, dat ik op een Nederlandsche bezitting kwam."

Wordt vervolgd.

R. E.

geren onderdanen te worden van Frankrijk of Nederland, daar zij te goed bekend zijn met de behandeling, die Inlanders ondervinden in Fransch Indo–China en Nederlandsch Oost-Indië.

Met een enkel woord willen wij deze quaestie, voor zoover ze ons land raakt, aan de orde stellen. Wij zijn geen voorstanders van verkoop van koloniaal bezit, maar mochten wij er ooit toe komen om ons van onze West–Indische koloniën te ontdoen, dan zouden wij ze zeker nooit moeten ruilen tegen de Philippijnen of een deel daarvan. Wij hebben in Oost-Azië werkelijk al meer dan genoeg, en een uitbreiding van gebied in de richting der Philippijnen zou voor ons allernoodlottigst zijn. Wij hebben met deze eilanden geen enkelen band, zelfs geen historischen en wij kunnen geen roeping gevoelen om die eilanden te beheeren, die door een eeuwenlang Spaansch beheer in een toestand van verwording zijn geraakt, waaruit de radicale Amerikaansche bestuurs-maatregelen, die van een geheel tegenovergesteld standpunt uitgingen, hen nog geenszins hebben opgeheven.

Voor ons is dus het denkbeeld van vice-admiraal Melville geheel onaannemelijk.

Maar een woord van protest tegen de laatste uitlating van de redactie van *Harper's Weekly* kunnen wij niet nalaten. De behandeling der inlanders op onze buiten-bezittingen is zelfs zóó schappelijk, dat deze bruine broeders zoo goed als nergens aan ons eenige rechtstreeksche belasting betalen. In hoeverre verdienen wij dus het verwijt, dat de Inlanders 't bij ons zoo slecht hebben, dat niet aan ons onderworpen stammen in geen geval onder Nederland zouden willen staan? Het antwoord hierop ligt in de smeekingen en dringende verzoeken om onder ons gezag te komen die zoo herhaaldelijk van streken, buiten ons rechtstreeks gezag gelegen, van de zijde der bevolking tot ons komen, en waaraan wij gelukkig dikwijls slechts schoorvoetend gehoor geven. Het zijn de bevolkingen zelf, die ons drijven naar dien weg van vreedzaam imperialisme, dat ons dikwijls in het geheel niet past, omdat wij toch al te veel hooi op den vork hebben. Maar hieruit blijkt wel, hoe onrechtvaardig die hatelijkheid van dit Amerikaansche blad is.

Intusschen is dit een ondergeschikt punt. De hoofdzaak is, dat het luide gezegd worde, dat wij in geen geval de Philippijnen begeeren te bezitten in ruil tegen Nederlandsche West–Indische eilanden of Nederlandsch-Guiana."

Nieuwsberichten.

Curaçao

Op reis.

Met het Nederlandsch stoomschip *Prins Maurits* is Woensdagmiddag naar Nederland vertrokken de Weleerwaarde p. fr. R. J. C. Wahlen, redacteur van dit blad.

Wij wenschen onzen geachten redacteur een hoogst voorspoedige reis, behouden aankomst ter plaatse zijner bestemming en een spoedige terugkomst in den besten welstand.

Gaarne voldoen wij aan het verlangen van ZEerw. met aan allen, die aan ZEerw. bij zijn vertrek blijken van sympathie gegeven hebben, en inzonderheid aan de organen der pers, zijnen welgemeenden dank te betuigen.

Gral. Matos.

Ll. Maandag is de heer generaal M. A. Matos leider der jongste, mislukte revolutie in Venezuela, per Am. ss. *Maracaibo* met zijne familie naar New-York vertrokken, van waar hij zich te Bordeaux, Frankrijk, metterwoon zal gaan vestigen.

(*De Vrijmoedige*)

Reorganisatie van het korps Mariniers.

Een ingediende suppletoire Marine-begrooting beoogt bovenvermelde reorganisatie.

....

Overwegend bezwaar heeft de Minister tegen het geopperde denkbeeld om een gedeelte van 't korps te bestemmen tot bezetting van Curaçao. Voor deze zienswijze heeft de Minister steun gevonden in het rapport van de betrekkelijke Staatscommissie. (*De Vrijmoedige.*)

Ontwerp-Verordening,

houdende verdeeling van het Eiland Curaçao in drie districten.

Voorloopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs uit de Afdeelingen van den Kolonialen Raad. (VERKORT).

Bovenstaand verslag werd door ons in dank van het Bestuur der Kolonie ontvangen. De rapporteurs geven daarin antwoord op den begeleidenden brief van den HEdG. Heer Gouverneur, waarbij deze zijne bevreemding had te kennen gegeven over het optreden van den Raad in zake districtsverdeeling.

Eenige leden meenden de vraag te mogen opperen of een verandering van den bestaanden toestand wel het resultaat hebben zal, dat het Bestuur ervan blijkt te verwachten.

Andere leden zouden wel willen medewerken aan verandering, als het maar niet meer geld kostte.

Deze leden vonden de verdeeling in *drie* districten ook niet gewenscht, omdat ze de klachten over de verre afstanden in plaats van te verminderen nog zullen vermeerderen. Daarom zagen zij het eiland liever in *vier* districten verdeeld, doch dan moesten de districtmeesters geen traktement, maar eene *toelage* krijgen.

Tegen de uitbreiding van het stadsdistrict bestond bij de meerderheid der leden geen bezwaar. Eenige leden waren tegen die uitbreiding, om de kosten, die de uitbreiding, voor post- en politiedienst zou medebrengen.

Ook werd de opmerking gemaakt, dat men in de Ontwerp–Verordening niet kon zien, welk district als het tweede en welk als het derde moet beschouwd worden.

Een ander voorstel.

Naar aanleiding van het idee in het vorig nummer van dit blad opgeworpen, om voortaan geen districtsmeesters meer aan te stellen, komt een onzer lezers weer met een ander voorstel. Wij deelen het mede, zooals het ons werd toegezonden, *du choc des opinions jaillit la vérité*, misschien acht een der leden van den Raad het der moeite waard er een oogenblik zijne aandacht aan te wijden. Het voorstel is dit: Men stelle één districtmeester aan als hulpambtenaar van het Openbaar Ministerie en als beheerder enz. der Gouvernements-gronden. Verder worde in elk dorp of in elke parochie één hulpambtenaar van den Burgerlijken Stand aangesteld.

Daarvoor zullen gemakkelijk titularissen te vinden zijn tegen eene matige toelage of bezoldiging.

Elke regeling zal altijd hare bezwaren hebben; maar deze heeft ten minste het voordeel, dat zij de bevolking van veel last bevrijdt en het sluiten van huwelijken zeer in de hand zal werken. En voor de belangen der geadministreerden mag toch ook wel wat gedaan worden.

Met belangstelling zien wij dan ook de Memorie van Antwoord op het door ons boven gegeven (verkort) Voorloopig verslag tegemoet en meer nog de openbare behandeling der zaak in den Raad. Het geldt hier voor onze plattelands-bevolking, zoo niet eene levensvraag, dan toch zeker eene zaak van het grootste belang.

Belooning.

Onlangs meldden wij, dat de *Prins Maurits* in de Amerikaansche wateren de bemanning van een met hout geladen driemaster, van een wissen ondergang heeft gered. Dat feit is in N. Amerika niet onopgemerkt gebleven. Eene reddingmaatschappij heeft op zich genomen de moedige Hollanders, die de redding bewerkten, eenigszins te beloonen. Zij kende de volgende belooningen toe:

1o. Drie gouden medailles, waarvan twee groote met inscriptie, eene aan den Kapitein en eene aan den 1sten officier; eene kleinere aan den bootsman tegelijk met 25 dollar.

2o. Drie bronzen medailles ieder met 25 dollar aan drie matrozen.

Oranje Nassau.

Het oudste schip der K. W. I. M. krijgt eene andere bestemming. Voortaan zal het dienst doen om eene rechtstreeksche vaart te onderhouden tusschen Suriname en New-York, vooral, doch niet uitsluitend voor vracht. Wij verheugen ons, dat eene Holl. Maatschappij aldus zich stelt als mededingster tegenover de vreemde maatschappijen, die Suriname met New-York verbinden.

Tombola.

Naar mij vernemen is de Tombola der Dames-vereeniging *Eendracht maakt macht*, welke reeds was aangekondigd tegen zaterdag a. s., nog eene week uitgesteld.

Werkvolk-Suriname.

Wij ontleenen aan *De Vrijmoedige*:

In eene particuliere correspondentie dd. 3 Mei ll. uit Maäbo, voorkomende in *De Surinaamsche Bode* van 13 dier maand, leest men:

„Het volgende zal zeker eene aangename tijding voor U en Uwe lezers zijn:

De Curaçaonaren hier hebben dezer dagen een verzoekschrift tot den Gouverneur gericht, waarin zij als wensch te kennen geven, dat zij gaarne in de kolonie, na hun contracttijd, willen blijven vertoeven om den "kleinen landbouw" uit te oefenen.

Het antwoord hierop luidt, dat, wanneer zij met ijver hun contracttijd doorbrengen hun verzoek zal worden toegestaan en hunne familie gelegenheid krijgen ook over te komen.

Dit is warempel bemoedigend!

Zullen pessimisten nog volhouden, dat de tramaanleg geen voordeel zal aanbrengen, en de kolonie geen goede toekomst te gemoet gaat?"

* *
*

Men schrijft ons van Bonaire:

„Een zeer raadselachtige, hoogst betreurenswaardige vertraging heeft er plaats met de geldverzendingen der werklieden onzer kolonie in Suriname aan hun familieleden. Niettegenstaande allen reeds in de eerste dagen van Maart daar aan het werk waren, en volgens contract, *2 maanden later*, aan hun families, die daartoe gemachtigd waren, gelden konden verzonden worden, heeft er tot nu nog toe geen uitbetaling aan hun familieleden in onze kolonie plaats gegrepen. Verleden jaar begon de eerste uitbetaling zeer correct juist 2 maanden na de aankomst dier arbeiders in Suriname. Nu is er reeds 1½ maand langer verloopen, de werkelijke noodlijdende families zitten reeds 3½ maand te hunkeren naar het beloofde geld, en er komt niets. Er hapert wat aan. Aan wien de schuld?

Blijkbaar niet aan het Bestuur onzer kolonie. Dit zegt, hier tot nu toe geen kennisgeving noch machtiging, noch betalingslijsten ontvangen te hebben. Evenmin schijnen de werklieden de schuld te dragen. Want ALLEN, althans van Bonaire, hebben vóór hun vertrek den ontvanger alhier gemachtigd 5, of 10 of meer gulden 's maands aan hun resp. families uit te betalen. Bovendien bevreemdt het dezen werklieden, gelijk uit hun brieven blijkt, dat hun families nog geen cent ontvangen hebben, zelfs hadden zij aldaar onder elkander 't plan gevormd, *en corps* daarover bij 't bestuur in Paramaribo hun beklag in te dienen. De schuld ligt dus blijkbaar bij de directie van den spoorweg of bij het Koloniaal bestuur in Suriname. Doch moet dat zoo blijven? Is daar niets aan te doen? Moeten door een nalatigheid van het Surinaamsch bestuur zoovelen onzer inwoners gebrek lijden? Want op Rincon b. v. wordt op het oogenblik werkelijk honger en gebrek geleden. De oogst is totaal mislukt. Werk is er volstrekt niet. De dividivi is nog niet rijp. 80 families van Rincón, wier zonen of vaders in Suriname werken, smachten naar het geld.

Velen hebben reeds zooveel schulden gemaakt opdat geld, dat zij bij de winkeliers geen crediet meer krijgen.

Het is te hopen, dat nu *zeer spoedig* dit geld komt.

Officieele berichten.

Namens den Heer Gouverneur van Curaçao wordt hierbij bekend gemaakt, dat door ZHEG. van den Nederlandschen Zaakgelastigde te Caracas de mededeeling is ontvangen, dat de Heer Nelson Gnecco Coronado tijdelijk is belast met de waarneming van het Vice-Consulaat der Nederlanden te Rio-Hacha en de zaken van dat Vice-Consulaat reeds van den tijdelijken waarnemer den Heer M. Pimienta R., heeft overgenomen.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking is:

1°. aan den heer H. C. A. WILLEMSE, geëmployeerde ter Administratie van financiën alhier, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

2°. de heer J. SCHEURMAN, onderwijzer 3ᵉ klasse, eervol ontheven van zijne tijdelijke overplaatsing aan de Hendrikschool alhier.

3°. de heer SCHEUERMAN voornoemd, Hoofd der Openbare School op Aruba, met toekenning van eervol ontslag als zoodanig, benoemd tot Hoofd der Openbare School op St. Martin te Philipsburg

4°. de heer N. H. HENRIQUEZ, Hoofd der Openbare School op St. Eustatius, met toekenning van eervol ontslag als zoodanig, benoemd tot Hoofd der Openbare School op Aruba.

5°. de heer R. A. BEREA, Hoofd der Openbare School op St. Martin N. G., met toekenning van eervol ontslag als zoodanig, benoemd tot Hoofd der Openbare School op St. Eustatius.

6°. de heer J. H. P. SCHRILS, onderwijzer der 3ᵉ klasse op Aruba, eervol ontheven van de waarneming der betrekking van Hoofd der Openbare School op dat eiland.

7°. aan den heer R. J. C. WAHLEN, Directeur van het Krankzinnigen- en het Leprozengesticht, een binnenlandsch verlof van vijf maanden verleend, met vergunning zich gedurende dien tijd te doen vervangen door den heer B. KRUGERS, Roomsch-Katholiek Geestelijke alhier.

Onze Financiën.

De opbrengst der *belastingen* is voor de eerste vier maanden des jaars gebleven onder de raming.

Er was *geraamd*.......... ƒ 101,333,33

De opbrengst is geweest ƒ 100,125,05

De opbrengst der *inkomsten van onderscheiden aard* heeft echter de raming overtroffen.

Er was geraamd ƒ 34,147,90

Opbrengst was ƒ 50,072,45½

In het geheel was voor de vier eerste maanden

de raming.................. ƒ 135,481.23

de opbrengst............... ƒ 150.197,50½

Dit geeft toch altijd nog een meeval voor vier maanden van ƒ 14,716,26½. 't Is niet veel; maar toch altijd een niet te versmaden sommetje.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Isaac Amanbie, J. Burns, Petronilia Costers, August C. Henriquez, Ireland's Bros Amusement Co., Inesia Jacob, Efrosina La Crus, Maria Maduro, Getreida Martijn, Jeanette Pascal, G. Pinedo, Jan Vos.

Aangeteekende stukken:

Isaias Barinas M., José Bouman, W. C. Evertsz, L. J. Pietersz, Jacobo Prins para entregar á Martin Senior en A. C. Vermeulen Vermeer.

Een wissel geadresseerd aan Madame Vermeer.

Een briefkaart zonder adres geteekend door M. D. Sta. Rosa.

Niet voor bestelling vatbaar vier drukwerken geadresseerd aan:

H. Ferguson, A. de J. B. Henriquez, J. M. Monsanto y hermano en Paz & Guanita Rosado.

Vaarwel.

Verleden Woensdag vertrok van hier naar Holland de 1ˢᵗᵉ Luitenant J. LAMOUR en familie. Bij het uitvaren der boot deed de kapel van het garnizoen, opgesteld op de batterij van het Fort, hare afscheidstonen hooren.

Curaçao-nummer.

Wij vernemen, dat het Hoofdbestuur van *Neerlandia*, Alg. Nederlandsch Verbond, besloten heeft weldra 't Curaçao-nummer te doen verschijnen. Reeds heeft men een aanvang gemaakt met het typeeren der foto's, die het nummer zullen opluisteren.

Waarschijnlijk zal het nummer het driedubbele vormen eener gewone aflevering van „Neerlandia", en belooft met zijne talrijke foto's en bijdragen hoogst interressant te zullen worden. Moge dit eene aansporing zijn voor degenen, die nog geen lid zijn, zich spoedig te doen inschrijven, teneinde ook dit Curaçao-nummer te ontvangen.

Verkiezingen.

Den 16 Juni a. s. zal voor Nederland een gewichtige dag zijn. Alsdan zullen de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats hebben. De strijd zal heviger zijn dan ooit te voren. Wij willen hopen, dat hij aan weerszijde alleen met blanke, eerlijke wapenen gestreden worde. Van den uitslag valt weinig te voorspellen. Beide partijen zijn vol hoop; maar de uitslag zal geheel afhangen van de trouwe opkomst der kiezers. Die partij zal winnen, wier kiezers het best hun plicht kennen en in dichte maar ordelijke rijen ter stembus trekken.

Den 6en Juni zijn zij gekozen, die geen tegen-candidaat hadden;— 16 Juni heeft de groote stemming plaats en 28 Juni de herstemming, zoo die noodig is.

't Is nu maar te hopen, dat de fransche kabel zoo vriendelijk is, om zoodra mogelijk ons duidelijke berichten te doen geworden over den uitslag.

Marinoni-pers.

Voor onze drukkerij is verleden week aangekomen eene grootere pers systeem-Marinoni. Wij willen hopen, dat zij alweer zal bijdragen tot den bloei onzer couranten en dat 't volk van Curaçao, inziende, dat er geen kosten en moeiten gespaard worden tot bevordering der goede zaak, ook zal medewerken tot het steunen der goede pers; want „elke plaats, die niet door het goede wordt ingenomen is eene verovering voor het kwaad." (Dr. Schaepman.)

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Volgens mededeelingen, door den H. E. G. Heer Gouverneur der Kolonie ontvangen van den Nederlandschen zaakgelastigde te Caracas, is bij presidentieel besluit van 22 Mei ll. de haven van Carenero geopend voor den invoerhandel tot eigen verbruik, benevens voor den uitvoer- en kusthandel.

Het ressort dezer douane strekt zich uit van af Kaap Codera tot aan de mondingen van den Rio Unare.

Muziekuitvoering.

Woensdag 7½ ure in het Wilhelmina-park.

Buitenland.

DE OORLOG.

Het blijkt al meer en meer uit de deze week ontvangen telegrammen dat de nederlaag der Russen op zee volkomen is geweest. Er moeten niet minder dan 14.000 Russen gesneuveld of verdronken zijn; 4000 zijn er krijgsgevangen gemaakt en slechts 3000 hebben zich kunnen redden.

Aangaande den vrede meldt men, dat men in Rusland toch meer oor begint te leenen aan de bemoeiingen van President Roosevelt, die zich in zijne onderhandelingen met den Russischen gezant te Washington veel moete geeft om Rusland te bewegen toe te stemmen in een eervollen vrede. Toch gaan er in Rusland nog stemmen op tot voortzetting van den oorlog. Ook de inwendige toestand van het Rijk is allertreurigst; overal is er oproer en verzet.

Dankbetuiging.

Aan allen, die op een of andere wijze bijgedragen hebben tot het welslagen van onzen Bazaar, betuigen wij hierbij onzen oprechten dank.

Namens het Bestuur der Vereeniging „Eendracht maakt macht."

De Presidente a. i.
ELLA A VAN ROMONDT.
De vice-Secretaresse
V. HELLMUND.

De tombola der dames-vereeniging „Eendracht maakt macht" zal plaats vinden op Zaterdag 17 Juni ter 3 ur p. m. in het lokaal der Vereeniging op den Berg.

De prijzen kunnen afgehaald worden op Maandag-, Dinsdag- en Woensdagmorgen van 9—12.

Namens het Bestuur der Vereeniging „Eendracht maakt macht."

De Presidente. a. i.
ELLA A. VAN ROMONDT
De vice-Secretaresse
V. HELLMUND.

Advertentien.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.